

bilitatem tenendi. et hanc non habeat nisi per agilitate
 parer. **C**ontra. frustra e agilitas ad motu si no de
 cer esse motu. sed in corpibus illis impossibile est ee mo
 tum pur dicat Apo. r. iuravit q no erit vltra tempus
 Sz eis motus localis est in tpe. ergo si no erit tempus
 ergo nec motus. **I**te Aug. de trini. In habentibus
 mutatione nonnulla mors e ipsa mutatio. Et ro bur est
 q in omi motu aliqd deperdit. et illud motu no inco grue
 dicit. sed corpus illud erit ab omi morte alienum. ergo
Ite pbs dicit q motus e en delectia entis in poten
 tia. vnde omis motus aliqd imperfectiois attestat. qz est
 ppter habendu aliqd no habitus. sz ois imperfectio abeat
 a corpib gloriosis. ergo ois motus. **I**tem h osten
 dit q sile in supiori et inferiori. qz aia remunerat per af
 fectione. et cognitione. et quieratione. corpa etiā super
 lesia que sunt maxime habita ad motu p quiete renui
 nerant. ergo similiter corpa gloriosa. **I**te ddm q dci
 quid sit de motu m de agilitate certum e q ista pparitas
 est de pfectione et nobilitate corpis. et faciens ad expediti
 onem aie in corpe. et ideo dico q erit ibi sicut pban rati
 ones. **Q**uo ho obicit de motu. dicendu q. moe omis
 est ppter carentia alicui rei. Carentia autez potest esse
 aut rei q inheret. aut rei q asistit. Si rei q inheret vt p
 pparitas absoluta. hec quide imperfectioez facit in mobi
 li et similiter moe. Alia est carentia rei q asistit. et tunc
 aut illa enata asistere p naturā. et tūc illa idiget. et talis
 et si sit rei pfecte. arrestatur tamen alicui ipfectioni. vt
 cuz lapis mouet ad locū deorsum. aut locus ille no e as
 sistere per naturā magis q alius. quia illo no indiget.
 sed p voluntate. quia aliquid vult circa illum locū ope
 rari. et talis motus no ponit imperfectioe sed libertatez
 et talis ee potest in corpe glorioso. **A**d illud q quod
 obi q no erit tps. ddm q verū e pur e mensura motus
 34 pmi mobilis. **A**d illud qd obi de mutatione q e mors
 ddm q illud no intelligit de qualibet mutatione sed de
 35 mutatione ad formā. **A**d illud qd obi q motus atte
 statur imperfectio. ddm q verū e pur e mensura motus
 vel ad sitū. ppter indigentia. hic aut motus est ppter lu
 bertatem. **A**d illud qd obi q aia no mutat affectioes
 36 ddm q mutatio non veniebat ex eo instabilitate muta
 tio corporum supiori. ppter inferiorū necessitatez. mu
 tatio aut corpis ab anima ee libertate. ideo no e simile.
Questio. ij.
 De inclinatione corpis gloriosi que e p agilitate. Et q
 ritur vtrū agilitas inclinet corpus gloriosum ad omnē

Distinctio. l. de statu et conditione damna
 torum et malorum post iudicium quare ad ra
 tionem et voluntatem.

Hic ost qstio ex pmissis duces origine re. Sup
 agit mgr de statu beatorū. in hac pte agit de stat
 u damnatorū. Primo post iudiciū. Secundo

Determinat subuersionem voluntatis. an scz
 mali in inferno peccabunt.

Ite dicitur questio ex pmissis duces
 origine. Supra eim aug. loquēs de
 malis in inferno damnatis. et bo
 nis in celo glorificatis. dixit. q nec bonis vo
 luntas. nec malis facultas esse peccandi pote
 rit. Et de bonis quide constat. s de malis a q

DI. L

differentia positionis. an ad aliquē locū determinatū
 Et q no ad oēm differentia videt. qz inclinatio mobil
 sequit pdominās fm quāritate. sed pdominās fm qtri
 tarē in corpibus illis est terra et aqua. ergo re. Si dicat
 q au ferec grauitas. Contra. hec e de natura terre. sz au
 gustin. dicit q natura seruabit. ergo re. **I**te vnu qd
 q appetit qd e magis sibi conueniens. sz loe celi empir
 rei e magis sibi conueniens. ergo appetit esse ibi. sed in
 clinatio est appetitus naturalis. ergo re. **I**tem omie
 qd quiescit alicubi habet vim ipsum ibi stabilitantē. sz
 corpus gloriosum quiescit in celo. ergo ibi stabiliit per
 aliquā virtutē. Sz vtus stabiliens in loco inclinat ad
 locum de terminatū. ergo re. **C**ontra. corpus illud e
 p omia obediens anime. ergo si voluntas illa pot mou
 uere ad oēm differentia positionis. et eque ad vnā sicut ad
 aliā. ergo corpus gloriosum no magis inclinat ad vnā
 q ad aliā. **I**tem qd habet inclinationē ad vnā prem
 si mouet ad oppositū. mouet cū fatigatioe et pena. ergo
 si illud inclinet sursum et moueret deorsum. eēt ibi lai
 bor et pena. **I**te qd appetit vnu locū. si extra illū pon
 nat efficit indigentia et imperfectum. **I**tem si corp
 riosum inclinet ad aliquē locū fm appetitū. aut im
 possibile est et q inde moueret. aut si inde moueret eēt
 imperfectum. **I**te ddm q habitus ad motū sequit incli
 nationem. et inclinatio appetitus e respectu pfectionis.
 quia ppter illā e. **O**mī igit corpus gloriosum totūz sue
 existentie et mobilitatis et stabilitatis rōne trahit ab aia
 ideo inclinatio eius e ad aiam no ad aliqd extra. et quor
 ntiam agilitas sequit inclinationē. et aia potest mouere
 in oēm differentia positionis. ideo et corpus hz habile ad
 omnē situm. vnde agilitas non cogitur ad aliquem lo
 cum determinatum vt probatum est. sed est promptitu
 do vt corpus moueat in omnem locum ad quē vult mo
 uere anima. et concedende sunt rationes ad hoc. **A**d
 illud qd obi q terra pdominat. dicendu q appetit elo
 mentorum totaliter quiescit in illo corpore. ita q nulluz
 elementū in eo appetit suam speram. et ideo ablatū e
 terre appetitū ille et grauitas. **Q**uid obicitur q na
 tura seruati et virtutum detrahatur. dicendum q virtutum di
 citur omne quo d imporat imperfectionem. **A**d il
 lud quod obicitur q appetit magis conueniens. dicen
 dum q hoc verum est si illo indiget. sed corpus glorio
 sum nullo indiget loco. **A**d vltimum dicendum q
 corpus stabilitur per animam. et aia pcr aum. et sic no
 indiget alia inclinatione.

ante iudicium. ibi. Preterea queri solet si reproborum
 anime re. Prima pars habet duas. In prima determi
 nat subuersionem voluntatis. In secunda eccecionē
 rationis. ibi. Hic queri potest quare ille tenebre re. et
 vtraz pars duas habet. In prima opponit. In secun
 da vero dissoluit.

bus voluntate malā no remouet querit. quō sit
 verū eos no posse peccare. imo quō verum sit
 eos no peccare cū malā habeant voluntatem
 Quidā autumāt illā voluntate no ee pccm sed
 supplicii tm. Alij vero pccm ee fatent. s p illō
 eos no mereri aliquā penā. qz no e ibi loc me
 rendi. Illē q pccm dicūt no ee meritū supplicij
 s supplicij mali meriti qd in hac vita precessit.
 De h aut aug. ita dic. Tps acqredi vitā etnā
 Aug. illi. d si. ad pe.

Soluit hz
 diuersos
 Aug. illi.
 d si. ad pe.
 P 3

In hac tñ vita de hoib⁹ dedit. vbi voluit etiā
pniam eē fructuosam. ideo hic penitentia fru
ctuosa ē qz pōt hic hō deposita nequicia bene
viuere. ⁊ mutata voluntate merita simul opa
qz mutare ⁊ ea gerere que deo placent. Qd q
in hac vita nō fecerit. habebit quidē penitētiā
in futuro seculo de malis suis. s̄ indulgentiaz
in cōspectu dñi nō inueniet. qz ⁊ si erit stimu
l⁹ penitudinis. tñ nulla erit ibi correctio volūta
tis. ⁊ talib⁹ em ita culpabil⁹ iniquitas sua vt nul
laren⁹ ab eis possit vel diligi vel desiderari iu
sticia. Voluntas em corū talis erit vt habeat
semp in se malignitatis sue suppliciu. nam qz tñ
recipe possit bonitatis affectū. Quia sicut illi
qui cum christo regnabunt nullas in se male
voluntatis reliquias habebunt. ita illi qz erūt
in supplicio eterni ignis cū diabolo ⁊ angelis
eius depurati. sicut nullam habebunt vltim⁹
requiē. sic bonā nullatenus poterunt habere
voluntate. Et sicut coheredibus christi dabit⁹
perfectio gratie ad eternā gloriā. ita consorti
bus diaboli cumulabit ipsa malignitas penaz
qñ exterioribus depurati tenebris. nullo illu
strabunt interiori lumine x̄itat. Ex his appa
ret reprobos in inferno penitētiā sic gesturos
vt p eā prauā voluntate nō deserant. ⁊ illa ma
lignā volūtas erit eis ad cumulū pene. p quā tñ
nō merebunt. qz null⁹ meref nisi in hac vita.

Determinat execcationē rōnis qua intelli
gunt tenebre exteriores. ⁊ qre sic dicant. b
hic queri pōt quare ille tenebre qb⁹ inuolue
tur mali in gehēna dicunt tenebre exteriores
Quia tñc mali penit⁹ extra lucē corpale ⁊ spi
rituale. s̄ dñi erūt. Rūc em ⁊ si patiāt tenebras
in cecitate mētis. nō tñ penit⁹ extra lucem dei
sunt. nec corpali luce priuant. De h Aug⁹. sic
ait. Ira dei ⁊ in iudicio erit ⁊ hic est in cecitate
mētis cū dant mali in reprobū sensum. Ibi ex

Aug⁹. sup
ps. vi

Ad intelligentiā hui⁹ ptis s̄m duo que rāgit ma
gister duo pncipaliter querunt. Primo querit
de subiectōe volūtatis damnatorū. Secundo
de execcatione ratoris. **C**irca primū queruntur tria
Primo querit vtrū damnati velint se peccasse. Secū
do vtrū voluntate deliberatiua damnati malint nō esse
qz esse sic. Tertio vtrū damnati mallent oēs eē damna
tos qz quosdam beatos.

Questio. i.

Circa quas sic pcedit ⁊ ostendit qz damnati vellent se
peccasse. quia Aug⁹. de fide ad petrū dicit qz bonaz ha
bere nullatenus poterunt volūtate. sed nolle se peccas
se ē voluntatis bonē. ergo nō poterunt hanc habere. er
go si considerabunt peccatū suū. cū nō possint nolle. ne
cesse habent velle. **I**tem voluntas hominis p mo
tem est inuertibilis sicut volūtas angeli mali. sed ange
lus malus vult se peccasse. ergo rē. **I**tem sicut malicia
inclinat voluntatem ad malū. sic gratia ad bonū. Sed
malicia remanebit in damnatis sicut ⁊ gratia in beatis

teriores tenebre erunt. qz tñc pēiores penit⁹
erūt extra deū. Quid ē em penitus esse extra
deū nisi esse in summa cecitate. Si quidē habi
tat de⁹ lucē inaccessibile. Hec aut tenebre hic
iam incipiunt in peccate. cū ab interiori dei lu
ce secludit. s̄ nō penitus dum in hac vita ē. Ec
ce qre ibi pēior dicit pati exteriores tenebras
⁊ nō hic. qz ibi secludet penitus a luce dei. qd
nō hic. Sed quō intelligenda ē illa seclusio. an
qz nō videbunt deū p specie. Sed nec aliquis
videt hic deū p specie. An p dissimilitudinem
quā facit pētm inf deū ⁊ hoīem. S⁹ ⁊ hic mul
ti p grauiā pēta elongant a deo. An qz deū odi
unt ita vt velint deū nō eē. S⁹ ⁊ hic multi deū
oderunt. de qbus scriptū ē. Supbia corū qz te
oderūt ascēdit semp. Que est q̄ illa elongatio
Sane exteriores tenebre intelligi possunt qz
dam malignitas odij ⁊ voluntatis que tñc ex
crescet in mētib⁹ reprobōrū. ⁊ qdā obliuio dei
qz tor mētōrū ⁊ interiorū ⁊ exteriorū dolorib⁹
adeo afficient ⁊ turbabunt. vt ab illis ad cogi
tandū aliqd de deo vix vel raro vel nunqz mē
tem reuocent. vt qui nimio premunt ponde
re. adeo stupefcunt turbant. vt interim in aliā
cogitationē nō extendat. s̄ illuc tendit impet⁹
cogitatiois. vbi sentit vis doloris. S⁹ in hac vi
ta null⁹ adeo mal⁹ ē vt penit⁹ secludat a cogi
tatione dei. q nec pdit appetitū beatitudinis
⁊ quēdā boni amorē quē naturaliter hz rōnal
creatura. Illas at exteriores ⁊ pfundissimas
tenebras reprobos ppeffuros post iudiciū dic
Aug⁹. opponēs de illo diuīte q in inferno posi
tus eleuās oculos vidit abrahā in sinu eius la
zarū. cui⁹ compatione coact⁹ ē confiteri mala
sua vsqz adeo vt ⁊ fratres roget ab his pmo
neri. Qd an iudiciū factū legit. s̄ post iudiciū
in pfundiorib⁹ tenebris erūt impij. vt nullaz
dei lucē videbunt cui confiteant.

l. lxi. vi

ps. lxxij.

lu. xvi.

ergo sicut boni bona que semel voluerūt semp volunt
ita damnati semp volunt mala. Item qz quis dimittat
actu peccandi in pñti nō pōt esse sine gratia gratis da
ta. multo fort⁹ de peccati voluntate. ergo si nulla gra
tia dat ipsi reprobis. nec natura meliorat. ergo peccā
di voluntatem nunqz amittunt. **C**ōtra. Sapient. v.
dicent intra se penitentiā agētes rē. cōstat qz illa est cō
sideratio rōnis deliberantis. ergo videt qz velint se nō
peccasse. **I**tem aug⁹. in li. lxxij. q. dicit. Videmus fe
rissimas bestias dolore penarū a maximis voluptatib⁹
abstinere. sed damnati nō ardētius appetunt qz bestie
atro ces. ⁊ maxime cruciant. ergo corū appetitus terrai
bitur. ⁊ sic rē. **I**tem peccatū nō placebat nisi ppter li
bidinosam delectationē. sed in dānatis exclusa ē omnis
libidinosa delectatio. ergo nullum peccatū eis placet.
Item mala voluntas coipso qz mala est est cōtra dei
um. ⁊ coipso qz est contra deum est merito. a pene. ergo
semp merent penam. ⁊ ita debet semp eis pēna augeri.
⁊ sic in infinitum. sed sic non videtur. ergo rē. **I**tem

voluntas mala coipso q̄ mala est inordinata est. ergo quando erit in actum nouum de nouo inordinat. Et nihil potest deus relinquere inordinatum. ergo si peccatum non ordinatur nisi in pena. et est noua inordinatio. ergo noua pena. et ita semp̄ cresceret. **I**tem esto q̄ damnatis daretur libertas peccandi. nunq̄ fornicarentur si redirent ad corpora et locum haberent. Atq̄ non vult peccare cum magis horreant tantam penam q̄ delectationem peccati. ergo videtur q̄. **¶** **¶** dicendum q̄ mala voluntas dicitur dupliciter. scilicet actus et habitus. Dico ergo q̄ timor seruilis damnatis non aufert habitum male voluntatis. sed aufert actum. **I**tem enim non vult luxuriari. q̄ timet puniri de ipsa voluntate. tamen habitum non aufert. quod patet. quia si separaretur impunitas vellet vtriusq̄ luxuriari. sic intelligendum est in dā natis q̄ dolor penam aufert ab ipsorum voluntate a cū volendi peccare. q̄ reuera damnati non appetunt luxuriari nec dominari p̄pter penas quas ex illis actibus sentiunt se incurrisse. habent tamen habitum voluntatis male per quam appeterent peccare si non crederent se puniri. Si ergo queras verum damnati nolint peccasse. dico q̄ nolunt non p̄pter hoc q̄ peccatum eis displicet quāuis. sed quia eis displicet pena iusta et ideo malum habent voluntatem hoc volendo. et ideo ad hoc viuunt in eis voluntas peccandi. licet dolore penarum impediatur ne erant in actum suum. et sic patet responsio ad primum. **¶** **¶** Ad illud q̄ obijciatur q̄ voluntas est inuincibilis. dicendum q̄ verum est de voluntate q̄tū ad habitum in qua sit plena versio. sed nō est verum de veritabilitate q̄tū ad actum. **¶** **¶** Ad illud q̄ obijciatur q̄ malicia inclinatur sicut gratia. dicendum q̄ non est simile. q̄ motus gratie p̄eminatur in simili et cōuenienti. sed motus libidinis in dissimili vt in dolore. et ideo impeditur. sed motus gratie consumatur. **¶** **¶** Ad illud quod obijciatur q̄ abstinere a voluntate peccandi nō est sine gratia. dicendum q̄ de voluntate habitum non est sine gratia. sed de voluntate actu distinguendum est. q̄ aut abstinere ab actu malo q̄ contra deum. et quia iniquum. et hoc non est sine gratia gratis data. hec em̄ preparat ad vltiorem gratiam. Aut quia hoc est leuius sic si aliquis dimittit fornicari vel inebriari quia amittit vltimum. et talis est per naturam punitam. Similiter dico q̄ damnati refugiant p̄pter timorē pene. **¶** **¶** Ad illud q̄ obijciatur in contrarium q̄ habet penitentiam. dicendum q̄ verum est. sed illa penitētia est stimulus penitendū nō correptio voluntatis. vnde si daretur libertas peccandi omnino vt separaretur omnino impunitas dico q̄ peccarent. s̄ si debent ita puniri p̄ alijs que facerent sicut p̄ bis que fecerunt nunq̄ vellet peccare. **¶** **¶** Ad illud quod queritur verum habeant aliquā inordinationem actualem voluntatis. potest dici q̄ sic sed illa inordinatio est eis versa in penā sicut beatis bona voluntas in gloriam. vnde sicut isti non merentur amplius bona voluntate. ita nec illi temerent mala et hoc dicit augustinus et habetur in littera.

Questio. ij

b

Utrum voluntas deliberatiua damnati malint non esse sic esse. Et sic videtur. quia dicitur Apocal. ix. In diebus illis desiderabunt homines mori. et fugiet mors ab eis. **I**tem augustinus. in li. de miseria huius mundi loquens de damnatis dicit. O mors q̄ dulcis es es quibus tam amara fuisti. te solum desiderant qui te vehementer oderunt. **I**tem ratione videtur. quia ma-

ior est tristitia ex pena q̄ delectatio ex culpa. quia mortem dicunt habent gaudium et magnam tristitiam. ergo si electio tormentis. p̄celegit fugam magis nocui delectatio minus delectabilis. vt patet de illo qui vult lucrari argentum et fugit mortem. videtur q̄ damnati malint omnino non puniri q̄ esse. **I**tem si cedent in non esse pena esset momentanea. sed pena cruciatus eorum est eterna. ergo si pena momentanea p̄ferenda est eterna. sicut finitum infinito. videtur q̄. **¶** **¶** Contra. Aug. in li. de libero ar. Considera q̄ bonum est esse quod et beati et miseri volunt. magis tamen est esse et esse miserum q̄ omnino non esse. cum tamen miser esse nolit. **¶** **¶** Item ratione augustinus. Delectatio supponit electionem. q̄ non esse est elegibile. et quia omne elegibile habet apparentiam boni. sed ipsum non esse non habet boni apparentiam. quia q̄ apparere bonum apparere esse. ergo q̄. **¶** **¶** Item omnis appetitus ordinatus est conformis nature. quia natura appetit semp̄ q̄ melius est sed nature semper competit esse vt ipse philosophus dicit. et nullo modo non esse. ergo q̄. **¶** **¶** Item maius malum magis est fugendum. sed malus malū est quod magis admittit. sed corruptio in non esse admittit totum bonum. pena vero nō totum immo multum reliquit. ergo magis fugendum est non esse q̄ puniri. **¶** **¶** ad hoc dicitur aliter q̄ damnati mallent non esse q̄ sic esse. sed appetitus eorum est inordinatus et indiscretus et fantastus. quia sibi nocuum appetit. sicut et appetitus febricitantis qui nō venit ex natura sed ex fantastica imaginatione quia existimat sibi prodesse. quod nocet sibi. Sic damnati quia existimant se habere quietem si omnino non essent. appetunt magis non esse q̄ esse in penis. et hoc videtur dicere Augustinus. Sed tamen sapiens dicit. Eccl. iij. felicitem vtroq̄ iudicauit. Et ipsa sapientia Math. xxyj. Melius erat ei si natus non fuisset homo ille. Et Hieronymus dicit. q̄ melius est non viuere q̄ male viuere. Ideo dicendum aliter q̄ non esse nullo modo est appetendum appetitu ordinato et recto similiter nec esse damnatum vel esse infelicem. et si horum aliquid appetatur fantastus est appetitus non ordinatio nature. sed vtriusq̄ horum fugendum. et cum se habeant sicut excedentia et excessa. vtriusq̄ altero magis fugendum diuersis considerationibus. Quia enim non esse admittit totum bonum. pena partem. ideo hoc magis fugendum. Simpliciter tamen loquendo. q̄ corruptio in non esse in infinitum excedit penam inter suam. infinitum inq̄ fm̄ proportionem. pena vero certū suam in infinitum fm̄ veritatem. ideo credo magis appetendum esse si poneretur in optione omnino nō esse q̄ eternaliter torqueri. loquor de appetitu qui refugit in cōmodum. hoc enim iudicat mens mea magis portabile. sicut decollationem magis q̄ diurnam ignis adustionem. verum tamen fm̄ appetitum honesti. quia cruciatus iniqui spiritus est ad gloriam dei. vtriusq̄ male debet ignibus subiacere ad contriuam dei laudem q̄ per omnimodam corruptionem manum dei effugere. Concedo ergo q̄ damnati mallent non esse. et omnis homo debet illud appetere considerata gravitate vtriusq̄ usq̄ pene. non tamen dico q̄ sit magis appetendū simpliciter. tamen ipsi simpliciter magis appetunt. et cōcedende sunt rationes ad hoc. **¶** **¶** Ad rationes autem ad oppositum solvendum. dicendum q̄ Augustinus procedit ea via qua corruptio in non esse excedit. sicut tenet. **¶** **¶** Ad illud quod obijciatur q̄ delectatio sup

ponit electionem. dicendum q̄ verum est de illa que est per modum desiderij. non de ea que est per modum fugę. **¶** Ad illud quod obijciatur q̄ natura desiderat semper esse. dicendum q̄ verum est etiam ratio recta. tamen natura magis refugit penam eternam q̄ momentaneam. **¶** Ad illud quod obijciatur q̄ maius malum ē quod magis adimit. dicendum q̄ maius malū dupliciter est. scilicet extensivē et intensivē. et similiter magis adimit. et natura magis refugit semper esse in omnino da miseria q̄ omni bono privari. sicut frequenter de re quam mulem amamus. malumus illam non habere q̄ propter illam induere conditionem servilem.

¶ Questio. iij.

Utrum damnati mallent omnes esse damnatos q̄ quosdam damnatos. quosdam beatos. Et q̄ mallent omnes esse damnatos. ostenditur primo per illud quod communiter convenit dicitur. Solacium est miseris socios habere penarum. **¶** Item hoc ostenditur per illud quod dicitur Esa. xiiij. Surrexerunt de solijs. glo. Solacium est malorum multos socios habere penarum. **¶** Item Augustinus de carib. rudibus. Castus esto ne tibi aliunde hostis surrepat. quia solacium maliuolentissimū sue voluntatis cum quibus damnatur inquit. ergo illud est solacium malorum. si ergo ipsi querunt et desiderant quod est ad solacium patet. **¶** Item ratione videtur. quia invidia surgit ex defectu charitatis et amore proprii boni. sed vitium in damnatis est. ergo est in eis maxima invidia. ergo si invidus nullum vellet videre bonum nec beatum. ergo damnati vellet q̄ omnes vna cum eis essent damnati magis q̄ q̄ quidam essent damnati quidam beati. **¶** Item sancti et damnati ad invicem inimici sunt propter hoc q̄ damnati sunt inimici dei. ergo cum damnati non diligant inimicos sed potius odiant. et qui odit alium mallit ipsum videre miserum q̄ beatum. ergo etc. **¶** Contra Luc. xvj. dicitur de diuite q̄ rogabat pro fratribus ne venirent in locum tormentorum. ergo cum damnati habeant multos consanguineos in celo. ergo mallent eos esse in celo q̄ in inferno. **¶** Item damnati et si habeant malam voluntatem. non tamen perdidit affectionem naturalem quod patet. quia impiissimi homines diligunt sibi proximos. sed in presenti si pater miser habet filium miserum non leratur sed magis tristatur de tali societate. ergo similiter in inferno. **¶** Item si damnati desiderarent aliorum damnationem. ergo sicut cresceret aliorum damnatio. ita et consolatio eorum. quia desiderū si compleretur delectat animam. ergo post omnium damnationem erunt in maiori consolatione. quod est manifeste falsum. immo cresceret desolatio. sicut dicitur super illud ps. Desiderium peccatorum peribit. glo. Nullo succedente solatio. **¶** Item beatus adiectus multitudi in electorum multiplicat gaudium. ergo ab oppositis damnatus amplificat merorem. sed sicut beatus desiderat amplificationem sui gaudij. ita damnatus diminutionem sui meroris. ergo cum beati semper velint miseris pervenire ad gloriam. damnati refugunt ut aliqui descendat ad eorum miseriam. ergo nollent beatos esse damnatos. **¶** Item dicendum q̄ et si in damnatis aliquo modo remittantur affectiones libidinosę. propter penarum magnitudinem. ille inq̄ affectiones que ha-

bent annexam delectationem. attamen affectiones in quibus est penalitas vigorantur. unde et si cessat actu alter affectus lurandi et dominandi. tamen intenditur affectus siue furor impatientie et livor invidie. unde de tunc de neibus suis fremunt et tabescunt. et quoniam vigebar in eis odium et invidia. ideo vehementer tristabuntur et tabescunt in gloria electorum dei. ideo ad satisfactionem suam impiissimam emulationes et bonorum. vel lent nullos esse beatos. immo omnes esse miseros. Et quia nec ipsi ad beatitudinem possunt pertingere. nec alios possunt a statu beatitudinis amovere. ideo in se meritis vehementer tabescunt et confundunt. **¶** Concedendum est ergo q̄ generaliter loquendo mallent esse miseros. q̄ ipsi existens miseri aliquos esse beatos. et concedende sunt rationes ad hoc. **¶** Ad illud q̄ obijciatur de illo diuite qui volebat fratres damnari. dicendum q̄ q̄ in generali damnari nolint videre beatos aliquos sed omnes miseros. tamen quia specialiter habent aliquorum amorem naturalem et privatum. nollent ipsos damnari alijs existentibus in statu glorie quia et si illi damnentur. tamen emulatio et occasio tabescendi non sic esset de omnibus. Et per hoc patet sequens de affectione naturali. attamen nullos ita diligunt naturaliter quin vellet eos esse damnatos. hoc patet q̄ nulli essent beati. Et exemplum patet in illis q̄ habent odium capitale qui desiderant vitam consanguineorum. attamen vellet q̄ multi ex consanguineis essent mortui. ut possent affectum vindicte de inimicis suis implere. **¶** Ad illud quod obijciatur q̄ si desiderat damnationem etc. dicendum q̄ non desiderant damnationem quorumcumq̄. sed eorum quibus invident propterea quia vident eos alienatos. ex quorum comparatione confunduntur. et isti sunt beati. et quia hoc obtinere non possunt. ideo consequenter inde non habent solacium sed magnum supplicium. **¶** Ad aliud q̄ refugunt desolationem. dicendum q̄ sicut homo sanus in quo est natura bene disposita appetit cibaria sibi competentia. homo vero infirmus appetit ea que nocent. quia estimat ea prodesse. sic beati tanq̄ mēte sanis appetunt aliorum glorificationem que vere est eis proficua. damnati vero bonorum damnationem quam estimant sibi vitalem et delectabilem sicut invidus alterius subversionem. Attamen si eveniret non propter miseriam eorum decrederet immo succresceret. Multa enim volunt impij et peccatores. que si obtinerent essent miseros. Ad hec confirmanda mulem facit auctoritas Augustini in ij. capitulo ubi dicit q̄ ira. odium et cecitas in damnatis crescent.

¶ Consequenter q̄rum ad secundum articulum querit de execratione siue tenebrositate damnatorum. De qua quæritur. Primo queritur utrum sint ibi tenebre corporales. Secundo utrum sint in eis tenebre spirituales q̄rum ad actum cognoscendi. Tertio q̄rum ad actum memorandi.

¶ Questio. j.

Proceditur et ostenditur q̄ non erunt ibi tenebre corporales. quia. constat q̄ reprobi habent potentiam videnti vel etiam habituri sunt post iudicium. ergo cum visus natus sit exire in actum. videtur q̄ videre debeant sed non est videre sine luce. ergo etc. **¶** Item boni vident alios sanctos ad suam gloriam maxime illos quos

puerterunt ergo similiter si mali debent inuicem com-
fundi. maxime qui alijs malum exemplum dederunt si-
cut arris. ergo similiter debent eos videre. **¶** Sic lux
naturaliter sequitur ignem. ergo ubi est aggregatio ignis
ibi et luminis. sed hec est in inferno ergo **¶** Contra
Matth. xxij. Ligatis pedibus et manibus. p[ro]p[ter] eum
in tenebras exteriores. Super quo Gregorius. Si illi
lucem haberent qui repelluntur in tenebras exteriores
nisi ne qua[m] dicerentur. **¶** Item ratione videtur. q[ui]
sicut boni premiantur p[ro] visum. ita mali similiter debet
puniri. sed tenebre plus grauant homines habentes oculos
ad videndum. ergo **¶** Item dulce est lumen et de-
lectabile. ergo si damnatis est omnis delectatio auferri
16 **¶** da. ergo et omnis delectatio corporalis. **¶** Ad hoc re-
spondit ysidorus in quibus ignem tenebre habere lucem
ad aliquid. ad aliquid non habere verum est. Lucebit
enim ad desolationem ut non habeant unde gaudeant
17 **¶** Ad quod intelligendum notandum q[ui] ignis est in
triplici differentia. Est enim ignis purus ut est in pro-
pria materia. et est ignis in corporatus ut est in materia
aliena ut in terra vel aere. et est ignis non tantum incor-
poratus sed etiam p[ro]mixtus ut ignis sulphureus et fu-
mosus. Primus est lux et pure lucet et abundanter. Se-
cundus est ignis carbo et flamma. hic autem lucet et tene-
18 bram expellit. Tertius est ignis fumosus et talis est te-
nebrifus. et iste erit in inferno. Notandum q[ui] lux illumi-
nat oculum ad videndum. potest ergo illuminare ad vi-
dendum delectabilia. vel ad videndum indifferentia. vel
ad videndum tristia et horribilia. Primo et secundo mo-
do non erit illuminatio. sed tertio modo tantum. Secun-
dum hoc igitur patet obiecta. Nam rationes proban-
tes q[ui] non sit ibi ignis lucens procedunt fm lucis puri-
tatem illuminantem ad delectandum. Rationes vero
probantes q[ui] sit ibi ignis lucens procedunt de luce com-
munitate fm q[ui] tenebris fumositas est ad mixta et illumi-
nat ad desolationem et horrore m.

Questio. ij.

Utrum erit ibi tenebre spirituales q[ui]ntum ad actum co-
gnoscendi. Et q[ui] sic videtur. quia ceco vbi cunq[ue] est tene-
bra est sed mali et danari sunt exccari per malicia[m] Sa-
pientie ij. Exccavit eos malicia eorum ergo sibi crescit
malicia ergo et cecitas. **¶** Item Augustinus dicit sup[er]
ps. vij. vbi tenebre exteriores erunt. quia penitus extra
deum erunt. Quid enim esset extra deum esse nisi in su-
ma cecitate esse. ergo erunt in summa cecitate et si hoc.
nulla ergo erit illuminatio spiritualis. **¶** Item sicut i-
tellectiva nata est illuminare ad verum. ita affectiva i-
stamare ad bonum. sed affectiva omnino priuatur calo-
re siue amore boni. ergo cognitiva lumine veri. **¶** Item
sicut affectiva delectatur in bonitate. sic cognitiva in
veritate. sed a reprobis auferretur omnis delectatio. er-
go et omnis illuminatio et cognitio veritatis pari rati-
one. **¶** Contra reprobi habent multorum cognitiones
naturalem. sed nec pena nec culpa debet bona nature
destruere omnino. ergo aliqua in eis cognitio remane-
bit. **¶** Item damnati habeat remorsum conscientie et
verment. sed conscientia non remordet nisi de pecca-
tis que cognouit. ergo **¶** Item videtur q[ui] amplius
sit in damnatis de luce q[ui] in viatoribus. quod patet.
quia multi interficiunt martyres arbitantes se benefa-

ere. multi credunt impune peccare. sed tunc certi erunt
se fuisse deceptos. ergo lumen cognitionis eis accret
sicut et si hoc videtur q[ui] deus det nouas illuminationes
damnatis. **¶** Item videtur q[ui] saltem a parte speculati-
onis tantum lumen sit in eis quantum nunc. quia si pri-
uatio luminis est per meritum peccati. et meritum et de-
meritum est in potentia p[ro]p[ter] acta vel motus. non in po-
tentia speculatiua. ergo **¶** Item dicendum q[ui] sicut est
triplex actus lucis corporalis scilicet manifestare. dy-
rigere. et delectare. sic et in luce spirituali. Si loqua-
mur quantum ad primum actum sic dico q[ui] non omni-
no extra lucem erunt. quia aliqua erunt eis manifesta
sed illa solum que faciunt ad cumulum pene. alia non.
et ideo ista lux est ad manifestandum tenebras et ducens
in tenebras sitam. et ideo non consistit in lumine. Si
loquamur quantum ad secundum actum qui est dirige-
re. sic dico q[ui] omnino erunt extra lucem. quia non por-
runt dirigi. erunt enim extra omnem viam et tempus et
locum bene agendi. sicut dicitur Ecclesiastes. ij. Quia
nec opus nec ratio nec scientia est apud inferos. Si
quantum ad tertium qui est delectare. sic dico similitur
q[ui] erunt extra lucem omnino. quia nihil cognoscunt actu
in quo delectentur. erunt enim omnino absopri a ma-
gnitudine penarum. ita ut non liceat eis cogitare alia de-
lectabilia. Quod ergo dicuntur omnino exccari et co-
tra deum esse hoc intelligit quantum ad directionem et
delectationem. **¶** Ad illud vero quod obicitur q[ui] nul-
lam habent cognitionem. quia nec affectus eorum ha-
bet boni amorem. dicendum q[ui] sicut non habebunt amo-
rem boni honesti sed comodi. sic nec cogitabunt de bo-
no honesto sed tantum comodo. Vel dicendum q[ui] non
est simile. quia plus corrumpitur per peccatum affectus
q[ui] intellectus. **¶** Ad illud quod obicitur in contrari-
um q[ui] habent cognitionem naturalem et cognitionem
peccatorum. dicendum q[ui] cognitio peccatorum non ab-
olebitur. sed tamen nulla in eis cognitio erit in actu
que ad ipsorum non faciat cruciarum vel per se vel p[ro]
accidens. **¶** Ad illud quod obicitur q[ui] amplius ha-
bebunt illuminationem. dicendum q[ui] aliqua peccata
cognoscunt que modo non cognoscunt. non per noui
luminis donationem sed pene afflictionem quia ut di-
cit Gregorius. Pena aperit oculos quos culpa clau-
dit. **¶** Ad illud quod obicitur q[ui] fm intellectum specu-
latiuum non est demeritum. dicendum q[ui] voluntas deme-
ret sibi et oib[us] potestis aie et tenebris corporis. ideo non tm pu-
nitur in se ipsa sed etiam in omnibus potentis et men-
bris licet ipsa puniatur principalis. et sic patet illud.

Questio. iij.

Utrum in damnatis sunt tenebre sp[irit]uales q[ui]ntum ad
actum memorandi. Et q[ui] sic videtur per illud Eccli. ij.
malicia ynius h[ab]ere obliuionem facit luxurie martime.
ergo maiorem obliuionem facit eterna pena. et sic patet
Item hoc videtur per illud quod dicitur in littera.
exterior tenebre intelligi possunt quedam malignitas
tas odij et quedam obliuio dei. que tunc excrescent.
Item hoc videtur ratione. quia recte oblitus est qui non
habet copiam memorandi. sed damnati non habent co-
piam memorandi. unde dicit. Augustinus in littera et q[ui]
quia nimio dolore premuntur. adeo stupefcunt et terti-
rentur ut iterum mentem in aliam cogitationem non
ferant. ergo **¶** Item damnati erunt subiecti

tempore fin illud ps. erit tempus eorum etc. et alios in firmis...

Contra imaginario non tollitur a dñatis. sed imaginario consistit in memoria intellectiva et voluntate...

Item hoc videtur per illud quod damnati dicent Sapient. v. Dicent intra se penitentia agentes. hii sunt quos aliquando habuimus in derisum...

Item abraham dicit diuiti. recordare quoniam recepisti bona in vita tua. et Lazarus similiter mala. sed hoc non dixisset si non potuisset recordari...

De statu et conditione damnatorum vel malorum ante iudicium quantum ad cognitionem.

Præterea queri solet si de reprobis etc. Supra determinauit magister statum damnatorum post iudicium quantum ad rationem et voluntatem...

Determinat qualiter cognitio reprobarum animarum se habeat ad nos.

Præterea queri solet si reproborum anime que nunc in inferno cruciantur nonciam habent eorum que circa suos in hac vita geruntur...

Aug. sup ps. cvij.

si aliquo modo doleant super infortunijs suorum carorum. hanc questionem Augustinus commemorat ex parte eam explicans...

Luc. xvj

tuis de suis caris. ut de diuite legitur. qui duz tormēta apud inferos patretur. leuauit oculos ad abraham...

Quo accipienda sunt q de lazaro et diuite leguntur.

bebunt damnati. nec respectu dei nec respectu aliorum quia non erit eis memoria dei vel ut conuertantur...

at ad nos. In secunda vero qualiter se habeat ad fratres ibi. Queritur etiam solet utrum vicissim...

tem querat quomodo intelligatur quod de lazaro et diuite legitur. audiat Augustini responsum dicentis. Si quis putat animas corpore exutas...

Determinat qualiter cognitio reprobarum animarum se habeat ad beatos.

Queritur etiam solet utrum vicissim se videant illi qui sunt in inferno et illi qui sunt in gloria...

Greg. sup Lucam

Sed cum sancti malos in tormētis videant. nonne aliqui compassione erga eos mouentur? Non...

De chaos inter bonos et malos

Luc. xvj

Greg. sup
Lucam

ne eos de tormentis liberari cupiunt? Re-
 le istud euangelicum quod abraham diuini re-
 spondit. Inter nos et vos chaos magnum fir-
 matum est. ut hi qui volunt hinc transire ad
 vos non possunt. neque inde huc transire. Quod
 est illud chaos inter bonos et malos. nisi
 hinc iusticia. inde iniquitas. que nullatenus
 sociari valet. Adeo enim sancti dei iusticie addicti
 sunt. ut nulla compassioe ad reprobos transire va-
 leant. nulla pro eis in sanctis fiat intercessio. Quod
 ergo inde volunt aliqui transire ad illos non
 possunt. quia si dei iusticia admitteret. non fie-
 ret eis molesta liberatio eorum. Vel ita dicitur
 tur velle et non posse. non quia velint et non
 possint. sed quia et si vellet non possent eos
 iuuare. De hoc ita Gregorius ait. Sicut repro-
 bia penis ad gloriam sanctorum transire vo-
 lunt et non possunt. ita et iusti per misericordi-
 am mente ire volunt ad positos in tormentis
 ut eos liberent. sed non possunt. quia iustorum
 anime etiam in nature sue bonitate misericordi-
 am habeant. tunc autem tunc bonitatis sui iusticie con-
 iuncte tanta recitudine constringuntur. ut
 nulla ad reprobos compassione moueantur.
 Determinat qualiter cognitio beatarum ani-
 marum se habeat ad reprobos. ostendens quod
 non minuitur gloria bonorum ex aspectu pe-
 narum.
 Postremo queritur an pena reproborum vi-

sa decoloreret gloriam beatorum: an eorum be-
 atitudini proficiat. De hoc ita Gregorius ait. <sup>Greg. sup
Lucam</sup>
 Apud animum iustorum non obfuscat beati-
 tudinem aspecta pena reproborum. quia iam
 ubi compassio miserie non erit. minuire bea-
 torum leticiam non valebit. Et licet iustis sua
 gaudia sufficiant. ad maiorem tamen glori-
 am vident penas malorum quas per gratiam eua-
 serunt. quia qui dei claritatem vident. nil in
 creatura agitur quod videre non possint.
 Expriunt penas reproborum quas damna-
 ti videbunt. scilicet vermem et ignem. f
 Non est autem mirandum si sancti iam imor-
 tales reprobos videant mentis intelligentia
 cum prophete mortales adhuc videre de com-
 munitate meruerunt. Egredientur ergo electi non <sup>Diero. su-
loco sed intelligentia vel visione manifesta per
Esaiam</sup>
 ad videndum impiorum cruciatus. quos vi-
 dentes non dolore afficiuntur. sed leticia sari-
 abuntur. agentes gratias de sua liberatione.
 visa impiorum ineffabili calamitate. Unde
 Esaias impiorum tormenta describens. et ex
 eorum visione leticiam bonorum exprimens
 ait. Egredientur electi. et videbunt cadaue-
 ra viro: n3 qui preuaricati sunt in me. vermis
 eorum non morietur. et ignis non extinguetur.
 et erunt vsq; ad satietatem visionis omni car-
 ni. id est electis. Letabitur enim iustus cum vi-
 derit vindictam. ^{ps. lviij.}

Ad intelligentiam huius partis duo querunt prin-
 cipaliter. Primo querit de cognitione anime separe
 Secundo de verme. Circa primum querunt tria.
 Primo querit de cognitione eius per comparationem ad vir-
 tute cognoscere. Secundo per comparationem ad statum viatorum
 Tertio per comparationem ad statum beatorum.

Questio. j.

Utrum anima separe habeat usum potentie sensitivae. Et
 sic videtur primo auctoritate euangelij Luc. xvj. elevans
 oculos vidit lazaram etc. omnia illa que ibi tangunt dicunt
 cognitionem sensitivam et modum sensus. ergo etc. Item
 Lassiodorus in li. suo de anima loquens de anima separe
 dicit. vidit. audit. tangit ac reliquis sensibus efficaciter
 valet. Item ratione videtur. quod tanto substantia per po-
 tentiam melius et facilius operatur quanto est liberior. et ab
 errore immunior. sed substantia anime rationalis separe
 habet potentiam cognitivam. quod impossibile est adstrui po-
 tentiam que fundatur in substantia perpetua. Et iterum. Sub-
 stantia liberior et spiritualior. ergo ad actum cognitionis libe-
 rior. ergo melius potest ea uti tam interior quam exterior
 nunc. Item constat quod anima separe cognoscit res ab-
 stractas a conditionibus materialibus. cognoscit res sub
 conditionibus materialibus absente materia. et iterum. cogno-
 scit res sub conditionibus materialibus presente materia vel ob-
 tecto hoc constat. ergo intelligitur. et imaginatur. et sentit. ergo
 habet usum. ergo omnis potentie. Si tu dicat quod facit per

vnam et eandem vim. Contra. isti actus sunt maioris abstra-
 ctionis et minoris. Si ergo abstractio maior sit secundum gradum
 spiritualitatis potentiarum. et vna potentia non habet gradum
 spiritualitatis maioris et minoris. ergo necesse est quod hoc faciat
 per tres potentias. Item si intellectus anime separe potest
 become. tunc videtur quod cum frustra fiat per plura quod
 potest fieri per pauciora. quod frustra dedit deus tres po-
 tentias anime. Item si potest totum intellectus. primum ad
 ista tria. ergo deficientibus nobis nihilominus poterit
 cognoscere sensibilia. quod est manifeste falsum. et contra
 experientiam et contra philosophum qui dicit quod deficiente sensu
 necesse est scientiam deficere que est secundum illam sensum. Si
 tu dicat quod hoc habet anima separe. ego quero que anima
 separe potest totum intellectus non anima coniuncta. Si tu
 dicat quod hoc est propter molem carnis. obicit de statu ade
 ubi anima non habebat carnem opprimentem. nec tamen hoc
 poterat solo intellectu. quod frustra haberet sensus. Con-
 tra. sentiret vultus philosophi operatio coniuncti. quod cum facta se-
 paratione iam non sit animal. iam non erit operatio sensus
 Item sensus siue interior siue exterior est potentia egress
 organo determinato. ergo est potentia alligata organo
 quod cessante organo non habet operationem. Item hoc vide-
 tur experimento. quia cecus habet potentiam videndi. et
 amisso oculo non potest videre. nec freneticus recordari.
 si perdit partes que perdit organum. quod potentia sensitiva que
 oino separe magis perdit operationem quam quando organum so-
 lum ledit quod cessat omnis eius operatio. Item in omni potentia

cognitua necesse est reperire agentem et passibilem et hoc q̄ differentiam. Si enim differunt in intellectu qui est potentia simplicior: et spiritualior: multo magis i potentia sensitua. s; potentia sensitua nō dividit in agētes et passibilem in se ergo necesse est q̄ p̄ter se habeat passibilem. s; hoc nō ē nisi organū corporeale qd̄ recipit ad hoc q̄ homo cognoscat. ergo cū post separationē sit actua sine passiva et sine his duab; impossibile est potentias cognitua fieri i actu. g. r. **¶** dōm q̄ circa hāc questione; triplex fuit doctor: opinio. Quidā namq; dixerunt q̄ anima separata cum trahat secū omnes potētiās omnibus vñ tanq; substantia liberio: nec dicunt esse credēdū p̄bis in hac pre. quia nec recte intellexerūt cognitionē post separationē aīe. nec vltimus vnitatē p̄ quam in vna anima sunt tres potētie. **¶** Item ratio: nalis sensibilib; et vegetabilis in eadē substantia p̄peruo radicant cum q̄ necessario sepant. quod p̄bi nō congruo uerūt. s; sancti. et qm̄ fides nostra dicit animas cruciatu ignibus. et Lassiodor; dicit q̄ alijs sensibus efficacius valēt idō posuerūt animā vsum oīus potētiāz habere. Secunda positio est q̄ anima habeat potētiās sensitivas. illa inq; que rational; est. s; quonā oīs sensitue exteriores vniunt in origine et in sensu cōi. et distinguūtur in organa. idō necessario cū anima separatur a corpore recurrūt oīs potētie ad vñā originē. s; ad vñū commune. et p̄ illū sensū pōt anima libera qd̄ poterat p̄ oēs alios exteriores ratione alligationis cū corpore et illo vñā ad act; oīm sensuū. et ita vñā sensu interiori nō solū intellectu. et ite sens; est qui trahit secū fantastica. Et hāc positio ē firmata p̄ August. qui dicit de spiritu et anima r. xj. super Gen. ad litterā. q̄ anima trahit secū imagines nō corporales. et p̄ illas imaginat et cognoscit et vñā potētia sensitua interiori. Tercia positio q̄ anima rationalis separata nihil cognoscit nisi mediante potētia intellectuā p̄ illā at̄ pōt cognoscere nō solū qd̄ cognoscebant alie potētie. p̄ter sui libertatē. sicut vñā angel; p̄ potētiās sensitivas nihil pōt operari. sic nec p̄ vegetiuas. qm̄ dependēt ab organo corpali sicut māifestū est inuenti. q̄ sicut corpe corrupto nihil opat̄ per potētiās q̄ respiciūt vegetabilem. ita nihil opatur per potētiās q̄ respiciūt sensibilem intellectu aut; cognoscit res sub additionibus materialib; presente materia. et hoc est sensus exterioris et res sub additionib; materialib; absente materia. et hoc est imaginationis. et illas etiam res cognoscit abstractis dīb; materialib;. et h; omnia vere facit. et recte dicitur anima separata sentire. imaginari. et intelligere. non p̄ diuersas potētiās. s; p̄ vñā que potētio: est omnib; his cognoscere. sicut ponere est in angelo vt patet ex secūdo libro. Ad maiore autē intelligentiā est norandū q̄ sic et in oīm potētia est aliqd̄ quo est fieri. et aliqd̄ quo est facere. sic et in oīm cognitione. et cū hec sit prima diuisio potētie p̄ actiuū et passiuū. necesse ē ista differre verūtū fm̄ grad; minoris et maioris simplicitatis et spūalitatē habent maiorē et minorē differentiā. Intellectua nāq; p̄ eo q̄ est spiritualior: et abstractior; habet veram; potētiā que respicit substantiā spūales; et actua ratione ipsius quo est. et passua ratione ipsius quo est. s. materie et forme. In potētia autē sensitua que est minor; spūalis. actua potētia est ex parte anime. et passua ex organo. et idō q̄ sensus non est sine actioe et passione. ideo sentire dicitur esse operatio iūcti. Et iterū. cū actua nihil agat sine passua. et quando anima amittit corpus amittit passiuā respectu act; sensiedi. ideo in/

possibile est q̄ aliquo sensu vñā siue interiori siue exteriori q̄dū est separata. Nec autem opinio magis est rationi cōsona. nec repugnat fidei nec sanctor; autoritati. **¶** Ponit em̄ q̄ aīa p̄ potētiā intellectuā intelligat et cognoscat his trib; modis quib; nunc. et agel; sumit̄ his inq; trib; modis a pre rei cognire. et illō dicit̄ itelligere imaginari. et sentire. fm̄ q̄ sancti dicit̄ et ita intelligēde sunt autoritates sanctorū. **¶** Ad illud ergo quod p̄io obicit̄ de illo diuine. dōm q̄ lingua illa non erat nisi lingua imaginatiua. Anima em̄ fert imagines nō tm̄ i potētia inferiori. sed etiā cum separatur h; in memoria intelligibili q̄ non eget organo corporeali. **¶** Ad illud quod obicit̄ de Lassiodoro. dōm q̄ loquit̄ de sensib; exterioribus sed de interiorib;. q̄ nihil aliud sūt q̄ ipse intellectus pur̄ ē ipse mod; apprehendi ipsorū sensuū. Ad illud qd̄ obicit̄ q̄ anima separata est liberio: dōm q̄ verū est q̄ anima ad potētiā actiuā. s; qm̄ caret passiva nō pōt operari. sicut nec ignis sine combustibili. nō p̄ter impfectionē sui i se s; p̄ qd̄ necessario exigit ad creidū in op;. Ad illud qd̄ obicit̄ q̄ cognoscat tripliciter. dōm q̄ h; facit separata p̄ vñā et eandē. Quod obicit̄ de alligatione. Dicedū q̄ hoc non facit diuersitatē. quonā vna potētia ē fm̄ quam anima ordinat totas lineas predicabiles. et ascendit abstractendo siue resoluendo ab infimo vsq; ad supmū. et descendit cōponēdo a generalissimo vsq; ad indiuiduū. s; foli; em̄ potētie rationalis est cōpare indiuiduum ad speciem. et eiusdem; considerare genus generalissimū et ideo abstractio in his trib; actibus nō est suff. ciens ratio ad diuersificandū potētiās. s; magis cōuenientior prima et decentissima fm̄ quā faciū ē vt anima q̄dū est in carne habeat potētiās fm̄ quas alliget et cōmunicet corpi operationem suā et in regendo siue in vidēdo et in cognoscendo. et sic patet quare intellectus non habet hoc posse q̄dū est cōiunctus. p̄ter alligationem et ordinem et cōiunctionem potētiarū anime ad ser ad corpus. nō sic autē cū est separatus. et sic patet totum.

Questio. ij.

De cognitione anime separe p̄ cōmpationē ad statū viatorum. Et querit̄ verū aīa separata cognoscat ea que circa nos gerunt. Et q̄ sic videt. saltem de bonis Grego. Quid ē quod nō vident qui vident; omnia vident. sed tales sunt anime beate. ergo rē. **¶** Item hoc etiā videt de reprobis. quia Grego. narrat in dialogo q̄ quidam malus homo p̄dixit locū suū sepulture. et soluit q̄ hoc fuit virtute anime que iam abstrahēbat a corpore. si ergo plus ē cognoscere futura q̄ p̄sentia. et tanto magis quāto magis est abstracta. patet rē. **¶** Item cōmunit̄ de vtraq; videt q̄ vtra; habet potētiām intelligēdi que nō indiget amminiculo exterioris luminis. nec est artata ad aliquid. ergo potest per istas cognoscere que circa nos gerunt. **¶** Item quāto substantia liberio: tāto facilius et certius erit in actum suum. ergo cum anima separata a corpore sit multo liberio: q̄ ei cōiuncta. si poterat cōiuncta cognoscere que sunt circa nos. poterit et separata. **¶** Contra q̄ beate anime nō cognoscant videt quia beate anime magis adherent deo q̄ aliqui viatores. sed aliqui viatores ita adherēt deo q̄ parū vel nihil sciunt de his que hic gerunt. ergo rē. **¶** Item de damnatis videt. quia lumen cognitionis non accrescit in damnatis. immo portus obscuratur. sed cum damnati erant h; nō poterat cognoscere ea q̄ fiunt apud inferos. ergo nec modo poterunt cognoscere ea q̄ fiunt apud nos. **¶** Item q̄ nec isti nec illi videntur. quia tā isti q̄ illi hāc

bent potentiam cognoscendi finitam. sed ad hoc q̄ ali
quis cognoscit de nouo necesse est presentari ipsi viri
tuti cognoscendi. ergo si a nobis multum distat et ab
sentis sunt. parer̄. **¶** Item tam isti q̄ illi diligunt nos.
sed qui diligit alterum congaudet in bonis et contristat
in malis. ergo si mali nō debent cognoscere vñ gaude
ant. nec boni vñ doleat. videt q̄ nec isti nec illi nos co
gnoscant. Et hoc confirmatum est per illud qd̄ dicitur est
Josc. iij. Regū. xij. Dixit em̄ dñs q̄ auferret euz ne
videret mala gentis sue. **¶** dñm q̄ aliqd̄ cognosce
re dupl. s. p̄na consideratione. vel alteri instructio
ne. Cognitione p̄ p̄nam considerationem est duplici.
Aut enim est rei vt presentis et per certitudinem. Aut
est rei vt absentis per quādam coniecturationem. Si
mliter instructionis cognitio ē dupliciter. Aut enim ē
per reuelationem alterius. aut p̄ reuelationem dei. Cū
igit sit quadruplex modus cognoscēdi. Primus non ē
in animabus separatis q̄ ad actus nostros q̄ diu sunt
in locis sibi deputatis. Distant em̄ a nobis nisi foras
sua diuina p̄missione ventant ad nos. Secundus vero
q̄ est p̄ quādam coniecturationem. sicut nos facimus de il
lis quos nouimus cū sint nobis absentes. in damnatis
esse potest nō in bonis. quia huic admittitur error et du
bitas. Tertius p̄ reuelationem potest esse in bonis q̄
bus referunt angeli boni. et in malis quibus referunt de
mones vel ipsi damnari. Quartus vero p̄ illustratio
nem et reuelationem em̄ in bonis. Cū Aug. in libro de
cura p̄ mortuis agenda. possunt inquit spiritus mor
tuorum in aliqua que hic agunt que necessarii ē eos nos
se. non solum presentia. sed etiam p̄citra et futura sp̄i
tu dei reuelante cognoscere. Et Greg. in dialogo. sit
in electis quoddam mirabile vt fm̄ illos quos h̄ nūqd̄
viderunt vel non viderunt bonos cognoscant. vt cū om̄ia
cognoscunt. sed quēdam p̄ reuelationem. **¶** Ad illud er
go qd̄ obi q̄ om̄ia vident boni. quia vident videntem
om̄ia. dñm q̄ Grego. intelligit de his que sunt eorū sa
luti necessaria. **¶** Ad illud quod obiicitur de illo qui p̄
uidit locum. Dicendū q̄ hoc potuit esse ex multa solli
tudine et anime abstractione. vel etiā aliqua facta in
terius reuelatione. **¶** Ad illud qd̄ obiicitur q̄ nō indu
gent organo et sunt liberrime. dñm q̄ q̄uis non indige
ant organo ad cognoscendum ea quorū habent species
indigent tñ ad accipiendum de nouo et cognoscendum
maxime singularia. **¶** Ad illud quod obiicitur in con
trarium q̄ sancti sunt ab his abstracti. dñm q̄ nō est
simile. quia q̄ diu sunt in carne impediunt a contēpla
tione dei ex consideratione multa nostrorū actū. s̄ iā
beati non impediunt. **¶** Ad illud quod obiicit q̄ non ha
bent maius lumen cognitionis. dñm q̄ sicut modo co
gnoscimus reuelatione. ita et ipsi similiter. sed certū cō
siderant nos q̄ nos ipsos. quia nos h̄ actenus cogno
uerunt. sed nō nos ipsos. **¶** Ad illud quod obiicitur q̄
dolerent boni. dñm sicut iam patet q̄ nec bonis tri
sticia nec malis gaudū aliqui de hoc esset.

¶ Questio. iij.

De cognitione anime separe p̄ comparisonem ad status
beatorum. **¶** Et queritur verum mutuo se cognoscant
sc̄z damnati beatos et e conuerso. Et q̄ sic videtur p̄ il
lud Luc. xij. q̄ diues positus in tormentis vidit abia
am. et abiaz e conuerso vidit ipm̄. **¶** Item Grego. In
fideles in uno positi. f. deles sup se in requie attendit.
Item ratione videtur. quia opposita sibi inuicē cō
parata et simul visa magis elucelcunt et etiam decorant

vniversum. ergo si mali habebunt penam carenus in
tenfam qua potest cogitari. et similiter boni gloriam. et
vtraq̄ intenditur respectu alterius. ergo vtraq̄ debent
se mutuo videre. **¶** Item constat q̄ boni gaudebunt et
laudabunt dei iusticiā. mali similiter dolebunt de gloria
amissa. ergo si non contingit gaudere nisi de cognito.
vtraq̄ cognoscant. s. boni seueritatē iusticie. et mali di
gnitatē glorie. sed boni hoc non vident in se nec mali in
se. ergo constat q̄ vident inuicem. **¶** Contra. inter eos
est impropotionabilis distantia. ergo si ad visionem
requiritur presentia. videt q̄ nō possunt mutuo se videre

¶ Item gloria est qualitas spiritualis. s̄z qualitas gra
tie non videt exterius a nō habente. ergo nec glorie.

¶ Item consideratio pene incutit terrorem et confusio
ratio glorie generat gaudium. sed in malis nullum erit
gaudium. in bonis nullus terror. ergo etc. **¶** Si dicas
q̄ recipit fm̄ modum recipientis non recepti. et ideo in
malis generat confusionem et in bonis gaudium. ergo
si duo debent esse post iudicium. ergo post se cognosce
rent quod est contra Grego. vt habetur in littera. **¶** Hi
in bonis ē cōpassio de bonitate nature. ergo si non tolli
tur bonitas nature. maxime vigeat in eis compassio
ergo videtur q̄ si videant tormenta malorum q̄ marie
doleant. Et hoc videtur Grego. dicere et habetur in lit
tera q̄ volunt transire p̄ affectum misericordie. **¶** R̄.

dñm q̄ consideratio siue cognitio glorie beatorum est
reprobis pena. et consideratio siue cognitio pene repro
borum est electis gaudium. quia isti considerant gloriā
sub ratione amissionis. isti penam sub ratione diuine
vltionis. Unde letabitur iustus cum viderit vindictā.
Quoniam igit gloria electorum semp̄ manet et post iu
dicium erit copiosior. et ideo tunc et nunc vident penā
damnatorum. fm̄ q̄ dicit Esa. vlti. Vident in quaz in
deo siue in speculo eterno. cū faciat ad eorū gloriā cumu
landam. Reproborum pena similiter post iudicium in
tendetur. et adeo intendet vt beatorum gloriā non lice
at eis considerare. nec ab eis consilium petere vt diues
petit. quia tormentorum suorum magnitudinem non
poterunt sustinere ita q̄ liceat alijs vacare. imo absor
bebuntur totoaliter a p̄nis. Concedende ergo sunt rari
ones q̄ mutuo se cognoscant. **¶** Ad illud quod obiicit

in contrarium q̄ est inter eos impropotionabilis di
stantia. dñm. q̄ nō agnoscunt mali bonos per intuitū
presentie. sed per considerationem intelligentie. boni
vero malos in speculo et in deo. **¶** Ad illud quod obi
tur de gloria. dicendum q̄ non vident ipsam glorie es
sentiam sed considerant requiem. quia cognoscunt et
gaudent. sed ipsi laborant et dolent. et cognoscunt sicut

infirmus cognoscit sanitatem alterius quam nō habet
¶ Ad illud quod obiicitur q̄ generat dolorem etc. parz
responsio. quia consideratio bonorum non est in pena
quia afflictiva. sed fertur vltius quia iustia. et optime
et digne iusticia. et talis consideratio amanti generat gau
dium. Similiter nec consideratio malorum sistitur in
bono glorie quia bonum. sed quia perditum. et hec con
sideratio generat dolorem. **¶** Ad illud quod obiicitur

q̄ post iudicium videre debent etc. Dicendum q̄ tunc
maiori pena erunt absorpti vt iam non liceat eis cogi
tare glorie dignitatem. semper tamē in mente habebit
eius amissionem et carentiam vt tristitentur. **¶** Ad illd
quod obiicitur q̄ comparati est de bonitate nature. Dicē
endum q̄ hoc non est verum generaliter nisi intelligat
de natura passibili.

38

39

40

41

42

Quoniam sequitur quod ad secundum articulum quod dicitur de vermine dicitur in dānatis. et circa hanc tria querunt. Primum querit verminem dānatis habeat vermem materialis siue corporalem. Secundo querit si in eis vermis spiritualis. Tertio queritur verminem ille sit invariabilis.

Questio. j.

Circa quam procedit sic et ostenditur quod vermis ille sit materialis. Ecce. vii. vindicta carnis impi ignis et vermis. Et Iudith ultimo. Dabis ignem et vermes in carnes eorum. ergo si in carne non est nisi vermis materialis patet. Item dānatis resurgens cum penalitatibus et deformitatibus. ergo habebit corpus putrefactibile sicut nunc habent. sed ex corpore putrefactibile generatur vermes. ergo etc. Item pena vermis semper connectitur pene ignis velut in pluribus locis scripturę patet. Sed ignis non est spiritualis sed etiam materialis. ergo videtur similiter quod vermis. igne enim puni corpus et anima. ergo similiter et vermes. ergo videtur quod sit materialis. // **Lōtra.** Esa. xiiij. dicit de diabolo. Operimentum tuum erunt vermes. sed constat quod diabolus non habet vermem materialem. ergo etc. Item nullus vermis materialis est immortalis cum habeat formam corruptibilem. sed vermis ille non moritur sicut dicit ultimo Esaie. ergo etc. Item vermis materialis et in sua cognitiōe et in sua origine aliqd mirum de substantia corporis. ergo si corpus illud non est comutabile. non igitur punit illud talis vermis. Item ibi erit multo intentio: ignis quod sit hic. sed vermes in isto igne non possunt vivere. ergo nec in illo poterunt. Si tu dicas quod hoc est miraculum. ergo tunc cum non patiantur ab igne videntur habere corpus gloriosum et incorruptibile. Si dicas quod renascunt. quero quod. cum non sit ibi solus locus. et maxime putrefactibilia per virtutem supracelstes habebunt generari. Item. dicitur quod Augustinus. xx. de civi. dei. ponit circa hoc duas opiniones. Quidam enim voluerunt intelligere vermem illum esse materialem. propter verbum scripturę. Alii vero rationes sequentes volunt dicere quod vermis ille sit spiritualis. et horum opinionem dicit sibi magis placere. et ex quo sibi magis placet. et nobis similiter debet. Unde concedende sunt rationes quod vermis ille non sit materialis.

42 Ad illud quod obiicit in contrarium per similitudinem ignis. dicendum quod sicut ignis materialis affligendo corpus affligit et punit animam. et ei vitium. sic vehementer dolor et remorsus siue tristitia anime redundat in corpus quia spiritus tristis desiccatur ossa. Quia igitur erit in dānatis magnus conscientie remorsus et dolor. ita etiam ut redundet beneficentia in carnem. ideo vere dixit scriptura quod daret deus vermem in carnem eorum. et expressit multum ad terrorem carnalium qui magis horrent penam carnis quam anime. Vel posset dici quod caro ibi dicitur opus carnale. hoc est opus peccati ex quo generatur vermis spiritualis.

44 Ad illud quod obiicit quod habebit deformitatem. dicitur quod verum. sed non putrefactionem. Ultimam solutum est de igne quia ignis ab exteriori peccat ad intima. vermis ab intimis ad exteriora. et ideo ignis est materialis sed vermis spiritualis.

45 **Questio. ij.**

Utrum in dānatis sit vermis spiritualis. et querit per quod ratio dicit in eis esse vermes. Si quia est in eis dolor mortuus. Sed in penitentibus est maximus dolor de peccatis ergo et maximus vermis. Item aliqui ita sunt peruersi quod letant cum malefecerint et exultent adeo ut nullum remorsum aut dolorem sentiant. ergo si dānatis sunt magis peruersi quam viatores. videtur quod nullum omnino habeant remorsum.

Item aliqui sunt ita erecti et obstinati in malo quod nullum omnino sentiant remorsum. sicut heretici qui moriuntur pro heresi sua tuenda sed dānatis sunt magis obstinati et cecari. ergo etc.

Item si habent dolorem. aut de pena. aut de culpa. Si de pena. ergo non differet vermis a pena ignis. quia ignis non punit nisi quia dolent. Si de culpa. aut voluntate deliberativa aut naturali siue sinderesi. Sed non deliberativa. quod sicut illam non penitent. imo persecutat in eis peccati voluntas. Non sicut sinderesim. quia sinderesim in aliis viatoribus est precipitata. ergo videtur in eis penitus extincta. Et hoc videtur per rationes. sicut fomes se habet ad malum. sic sinderesim ad bonum. sed omnia fomes omnino extinctus est in beatis. ergo sinderesim in dānatis. Item quero cum vermis nascatur ex putrefactione et rodet. qua metaphorice dicitur vermis conscientie cum illa non putrefcat. Sed contra quod in dānatis sit vermis spiritualis siue dolor videtur. quia supra per Ecce. vii. Vindicta carnis impij etc. vermis est scelerum penitentia. Et Augustinus de fide ad petrum dicit quod habebunt hoc supplicium. Item ratione videtur. quia sinderesim naturaliter remurmurat contra malum. sed vitium non demit extrema nature vestigia. ergo etc.

Item quecumque faciunt ad penam dānatorum debent esse in eis. sed hec remurmuratio sinderesim augeret eorum penam. ergo saltem actus ille non debet tolli. Item omnis creatura secundum quod natura deseruit creatori. ergo si voluntas rationalis secundum quod natura est recta. ergo ei deseruit. sed creatura creatori deseruit armatur in tormentum contra iniustos. ergo etc. Respondendum quod ipsa translatio vermis ad dolorem spiritualium manifestat in quibus et quod sit vermis si attendat ratio transferendi. In verme enim materiali consideratur vigor et inordinatio. oritur inquam ex putrefactione et mordet illum in quo oritur. sic in spirituali dolore. non quilibet dolor et vermis. sed qui nascitur ex putrefactione peccati. et tunc peccatum dicitur putridum. quando anima in eo requiescit finaliter. Rursus oportet quod sit in dolore mortuus. hec autem est ex concursu duorum mouentium sibi in vicem obuiantium et resistentium. ista duo mouentia sunt in homine voluntas naturalis et deliberativa. quarum utraque mouet. ista concurrunt per conscientiam dicitur rem aliquod factum esse indebitum. et tunc obuiant quoniam naturalis desideratur indebitum et deliberative placet. tunc autem resistentur quando utraque in suo actu viget quod illa efficaciter desideratur. et ideo immutabiliter adheret. Secundum hoc ergo patet in quibus est vermis. et quando. Nam deficiente concursu qui est per peccati conscientiam. non est vermis sicut in hereticis et in his qui credunt peccando benefecisse. Deficiente obuiatione non est vermis reputata in his qui dolent de culpa secundum voluntatem. non enim naturalem sed etiam deliberativam. ut sunt penitentes. Deficiente resistentia non est vermis. reputata quando voluntas tanta delectatione fertur in peccatum quod absorbet motum voluntatis naturalis ut non sentiat. et sic patet quare vermis deficit aut propter defectum putrefactionis in iustis. aut concursus in cecis. aut obuiationis in penitentibus vere. aut resistentie ut in his qui peccant ex magna libidine. et ex his patet quod in dānatis vigebit vermis. quod ibi erit peccati putrefactio et hoc quod peccatum finaliter remansit in anima eorum. Ibi erit concursus propter peccatorum apertissimam visioem. Ibi erit obuiatio propter

voluntas deliberatiue obstinatione et sinderesis remur-
 murationem. Ibi erit resistentia. quia delectatio pecca-
 ti erit ablata pene acerbitatem. et ex hoc ipsius sinder-
 46 resis actio forrificata. et ex hoc vermis mirabiliter ro-
 dens et puniens. Ad illud vero quod obicit qd sinde-
 resis est cuncta in damnatis. ddm qd sinderesis triplex
 est actus. Primus quidem est inuestigare bonum. et iste qdem
 ablatas est a damnatis. quia non est amplius locus bene-
 faciendi. Secundus qui est retrahere a malo faciendo.
 et iste extinctus est in demonibus ppter improbam malici-
 am voluntatis eorum. Tertius qui est remuneratio con-
 tra malum factum. et iste manet in eis iusto dei iudicio.
 tñ fm istu actum in damnatis non remurmurat malo qd
 culpa vel quia inhonestum. sed quia ex hoc punitur.
 Un istu aliquo modo est extinctus. et quia demones non
 dum sentit acerbitatem penarum intente vt damnati.
 ideo non habet ira remorsum. Sane tñ posset dici qd sin-
 deresis remurmurat malo facto quia in debitoribus ipsa em
 non confert culpam ad penam. et pterea respicit hone-
 stum in eodem modo. et iteru ipsa voluntas deliberatiua de-
 testatur malum culpe ppter penam. noller em impius
 peccasse vel fecisse vñ tot mala habet necesse pati. vel
 saltem mallet nunq̄ habuisse delectatione qd ee in tanta
 miseria et dolore. vnde soluendum est qd q̄rum ad istum
 actum quia penalis sinderesis est et dei instrumentu ad
 flagellandum iniquos non extinguit. et remorsus modo
 non sic in demonibus intensus est ppter defectum resistē-
 tie. quonia modo delectant in culpis.

Querit hic quis
 sit sedens. et qd
 solium. et q̄ via.
 R. ddm. qd se-
 des iste deus est
 siue christus qd re-
 quiescit in summa
 pace que erupe-

Concludit epilogando bre-
 uiter que in hoc libro et omni-
 bus precedentibus determi-
 nata sunt.

Hec de pedibus sedentis su-
 per solium excelsum quos se-

rat oem sensum. Solium autem pot̄ dici sancta scriptu-
 ra ppter sui eminentiam. vel etiam anima sancta qd di-
 citur sedes sapientie. aut certe virgo Maria in qua de-
 scendit ad habitandū dñs. vel etiam natura assumpta
 in q̄ posuit tabernaculū suū. facies aut̄ huius est maiestas
 diuinitatis qua videbimus cum erimus gloriosi. Pe-
 des vero siue via sunt opera finalia que sunt velata si-
 cur illa que pertinent ad finem mundi. Media vero inf̄
 dei magnitudinem eternam et nostram magnificationē
 futura sunt opus creationis et redemptionis. Incipit
 igit magister a facie maiestatis in primo. et decurrit per
 media in secundo et tertio. et terminauit in pedibus siue

Questio. iij. et vltima

Utrum vermis ille sit inuariabilis. Et sic videtur
 quia culpa est inuariabilis. et pena respicit culpam. er-
 go cum hic vermis sit pena. patet etc. Item imp̄ co-
 47 tinue affligit et equaliter. ergo similiter videtur qd ver-
 mis ille est inuariabilis. ergo etc. Contra. vermis est ex
 recordatione peccati. sed non simul peccata recolent
 cum non sint deiformes. ergo successiue. sed maior pe-
 na maior debetur remorsus. et vbi hoc est ibi variabilitas.
 ergo etc. Item si vermis est corrodit. sed quanto aliquid
 diutius rodit magis debilitat et magis grauatur. ergo
 pena malorum semp̄ crescit. Item si semper rodit.
 cum non sit infinitum bonū quod adurit. ergo aliquando
 adimeret totum. sed hoc est impossibile. ergo etc. 48
 ddm qd iusto dei iudicio sicut dictum est supra fiet vt ma-
 li simul oia peccata memorentur. vt de omnibus continue
 torqueantur. et ideo vermis est p̄ omnibus. et non intensi-
 or nunc q̄ ante. Ad illud quod obicit de intentione
 ddm. qd sicut egressus continuus alicuius ab aliquo est du-
 49 plex. Vel per inuolutionem fm prem et prem. vt riuus
 a fonte. et motus a motore. Aut eiusdem continuatione
 vt ramus a radice. et radius a sole. sic ademptio conti-
 nua. vel per noui ablationem sicut ignis comburit ligna
 vel per eius continuatione sicut ignis infernalis cor-
 50 pus. et dolor animum. et sic vermis continue rodit. et il-
 lud melius supra patet de pena ignis. et p̄ hunc modum
 intelligendum est de pena vermīs.

raphin duabus alis velabant
 scriptori et si non auditori co-
 memorasse sufficiat. qui a fa-
 cic exorsus sedentis per me-
 dia ad pedes vsq̄ via duce p-
 uenit.

in ymis in quar-
 to. Isti autē per-
 des nūc sunt ve-
 lari. sed tunc dis-
 cooperient quā-
 do facies man-
 festabitur. h au-
 tem erit quando

deus ita erit conspicuus vt videat a singulis nobis in
 singulis nobis. videatur ab altero in altero. videatur in
 semetipso. videat in creaturis omnibus. videatur etiam
 per corpora in omni corpore quocumq̄ fuerint spiritua-
 lis corporis oculi acie perueniente directi. Tunc vides
 binus. amabimus laudabimus. tunc apparebit chri-
 stus vita nostra. et nos apparebimus cum ipso in glo-
 ria. ad quam nos perducat pontifex et precursor noster
 iesus christus filius dei et beate Mariae domine et adiu-
 tricis nostre. sua pia misericordia. cui est benedictio et
 claritas et sapientia et gratiarum actio. honor et virtus et
 fortitudo per infinita secula seculorum Amen.

De Immortio. An Immortium
sit Continuum?

De causa peracti et contingetia.

De baptismo sp̄s et ap̄torid.

De indulgentijs.

De p̄tate exordium r̄andj.

De discrimine p̄ceptorid et r̄
filiorid.

